

27.02.2023

Asia/19

§ 133

Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat markkinaehtoisesti toimivissa tytäryhteisöissä

HEL 2022-015457 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Helen Oy:n omistajastrategian sekä muiden markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen omistajastrategioiden päivittämisen liitteenä olevien luonnosten mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
miia.aho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Finlandia-talo Oy omistajastrategia
- 2 Helen Oy omistajastrategia
- 3 Helsingin Satama Oy omistajastrategia
- 4 Kiinteistö Oy Kaapelitalo omistajastrategia
- 5 Metropolilab Oy omistajastrategia

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Finlandia-talo Oy

Helsingin Satama Oy

Kiinteistö Oy Kaapelitalo

Metropolilab Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 3

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 4

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2023

Asia/19

Helen Oy

tus
Liite 5
Esitusteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat

Kaupunginhallitus hyväksyi 22.3.2021 ja 12.4.2021 uuden mallin mukaiset tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat kaupunginvaltuuston konserniohjeen määräyksiä noudattaen. Sen jälkeen perustettujen tytäryhteisöjen osalta omistajastrategia on hyväksytty ko. yhtiön perustamispäätöksen yhteydessä. Markkinaehtoisesti toimivista tytäryhteisöistä Helen Oy:lle ei ole aiemmin hyväksytty omistajastrategiaa. Palmia Oy:n osakkeiden myyntiprosessi on käynnissä, eikä ole katsottu tällä hetkellä tarpeelliseksi päivittää yhtiön omistajastrategiaa.

Konserniohjeen mukaisesti yhteisön omistaminen ei ole kaupungin perustehtävä, vaan sen tulee lähtökohtaisesti tukea ja palvella palvelujen järjestämistä, kaupungin taloutta tai muuten kaupungin yhteiskunnallisia tavoitteita. Kaupungin omistuksella yhteisöissä tulee olla kaupungin strategiaan perustuva tarkoitus ja tavoite. Tämän perusteella tytäryhteisökohtaisessa omistajastrategiamallissa tehdään keskipitkän aikavälin linjauksia ko. yhteisön ja niiden mahdollisesti muodostaman alikonsernin omistukseen, toimintaan ja talouteen sekä hallituksen kollektiivisiin osaamiskriteereihin liittyen sekä määritellään keskeisiä ko. aikavälin tavoitteita ja niiden avainmittareita.

Tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden tarkoituksena on edistää kaupungin omistaja-arvon myönteistä kehitystä ja tukea tytäryhteisöjen johtamista antamalla hallituksille ja toimivalle johdolle selkeä kuva siitä, mihin suuntaan kaupunki omistajana haluaa toimintaa kehitettävän.

Nämä tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat kuvastavat myös kaupungin omaa sitoutumista omistajana tytäryhteisöille asetettaviin keskipitkän aikavälin kehittämistavoitteisiin ym. linjauksiin.

Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat valmistellaan ja päivitetään yhteisöryhmittäin seuraavasti:

- markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt,

- alueelliset ja infra,
- asunnot,
- elinvoima- ja markkinointi,
- kulttuuri,
- liikunta,
- sosiaali- ja terveys,
- toimitilat,
- tukipalvelut ja muut

Tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden päivittäminen

Kaupungin tytäryhteisökohtaisen omistajastrategian tulee tukea pitkäjänteisyyttä ja ennustettavuutta tytäryhteisön toiminnassa, minkä mukaisesti omistajastrategiat on laadittu keskipitkälle aikavälille. Omistajastrategioita päivitetään suunnitellusti yhteistyössä toimialojen ja tytäryhteisöjen kanssa. Yksittäisen tytäryhteisön tilanteen vaatiessa sen omistajastrategiaa voidaan päivittää myös varsinaisen päivityssyklin ulkopuolella.

Koska vuonna 2021 hyväksytty tytäryhteisökohtainen omistajastrategiamalli on kaupungille uusi, on konserniohjausyksikkö tunnistanut tarpeen tehdä niihin jo näin pian, vain vuosi omistajastrategioiden ensimmäisen hyväksymisen jälkeen muutoksia, jotka pitkälti ovat teknisiä ja/tai muuten vähäisiä, ellei jäljempänä erikseen toisin todeta. Suuressa osassa tytäryhteisökohtaisia omistajastrategioita muutokset ovat hyvin pieniä.

Omistajastrategioihin tehdyt muutokset liittyvät seuraaviin kokonaisuuksiin:

- Kiinteistöjä hallinnoivien tytäryhteisöjen (kiinteistöosakeyhtiöiden) omistamiseen liittyviä linjauksia on päivitetty yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa ottaen huomioon erityisesti se, onko kaupungilla tarve ko. kiinteistölle esim. palvelutuotannon näkökulmasta tai strategisesta syystä.
- Kuntalain mukaan kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Lisäksi kaupungin konserniohjeessa on hallituksen jäseniä koskevia yleisiä osaamisvaatimuksia. Näitä ei ole tarkoitus enää toistaa omistajastrategiatasolla, vaan

päivityksissä on hallituksen osaamisvaatimuksina listattu vain näitä täydentäen ko. yhteisössä nimenomaan vaadittavat kollektiiviset osaamiset. Edelleen näitä nk. kollektiivisia osaamisvaatimuksia on yhtenäisesti ja tiivistetty noin 30 osaamisvaatimukseen. Tämä muutos liittyy ennen kaikkea hallitusjäsenten osaamisen ja kokemuksen painottamiseen enenevässä määrin hallitusvalinnoissa sekä vertailun mahdollistamiseen ottaen huomioon konsernijaoston päätöksen 12.4.2021, § 50 linjaukset. Tarkoituksena on, että jatkossa hallitusjäsenehdokkaat täyttävät jo ennakkoon kyselyn, jossa kartoitetaan heidän osaamistaan ko. tytäryhteisön hallituksen kollektiivisten osaamisvaatimusten kannalta.

- Tytäryhteisöjen tavoitteita ja niiden mittareita on yhdenmukaistettu ja päivitetty niin, että ne olisivat mahdollisimman yksiselitteisiä ja valittu mittari mittaisi mahdollisimman tarkasti tavoitetta. Liian yleisesti kuvatut tavoitteet ja/tai niiden mittarit eivät ohjaa tytäryhteisön toimintaa toivotusti, jolloin niiden toteutuminen on myös epävarmaa. Erityisesti on yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalveluiden kanssa päivitetty tytäryhteisöjen ilmasto- ja ympäristötavoitteita, minkä lisäksi mm. kaupungin vetovoiman lisäämiseen ja kustannustehokkuuteen liittyvien tavoitteiden mittareita on päivitetty. Asiakaskeskeisyys on mittaroinnin täsmentämiseksi muutettu muotoon ”tyytyväiset asiakkaat”. Henkilöstön tyytyväisyys on jo konserniohjeen mukaisesti tärkeä tavoite koko kaupunkikonsernissa, mutta omistajastrategiseksi tavoitteeksi se on nostettu niissä yhteisöissä, joissa on paljon henkilöstöä ja joissa se liittyy samalla myös niiden toiminnan ja talouden tavoitteisiin.
- Teknisesti omistajastrategioiden tekstiä on yhtenäistetty ja selkeytetty mm. muuttamalla lauseita aktiivimuotoon ja poistamalla asiaan kuulumattomia/vaikuttamattomia lisäsanoja ja -määreitä

Tällä teknisellä päivityskierroksella yhteisöjen salkuttamiseen markkinaehtoisesti toimiviin tytäryhteisöihin ja muihin tytäryhteisöihin ei ole tehty muutoksia.

Nyt tehtävistä päivityksistä on pyydetty kommentit kaupunginkansliasta ja toimialoilta sekä kunkin tytäryhteisön hallitukselta.

Markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt

Markkinaehtoisesti toimivia tytäryhteisöjä ovat

- Finlandia-talo Oy
- Helen Oy (konserni)

- Helsingin Satama Oy (konserni)
- Kiinteistö Oy Kaapelitalo (konserni)
- Metropolilab Oy

Edellä lueteltujen tytäryhteisöjen omistajastrategiat ovat liitteinä 1-5.

Helen Oy:n omistajastrategia on laadittu päivityksessä käytetylle uudelle pohjalle. Kaupungilla on sekä strateginen että taloudellinen intressi Helen-konsernin omistamiseen. Tavoitetilana ja kehittämissuunnitelmiksi ovat, että Helen-konserni

- on taloudellisesti kannattava ja kilpailukykyinen sekä uusien kestävien ja joustavien toimintamallien pohjoismainen suunnannäyttävä toimialallaan;
- ylläpitää ja kehittää polttoon perustumattomiin tuotantoratkaisuihin perustuvaa päästötöntä, toimitusvarmaa, kustannustehokasta ja asiakaskeskeistä energiajärjestelmää;
- on hiilineutraali (SBT:n mukainen määrittely) vuoteen 2030 mennessä, saavuttaa hiilinollatavoitteen vuoteen 2040 mennessä ja kehittyy hiilinegatiiviseksi vuoden 2040 jälkeen; sekä
- tavoittelee liiketoiminnan kannattavaa kehitystä palveluilla, jotka kannustavat asiakkaita energiatehokkaisiin, päästöjä vähentäviin ja ympäristöystävällisiin ratkaisuihin.

Helen Oy:n keskeisiä tavoitteita ovat pääoman tehokas käyttö, hiilineutraalisuus, kustannustehokas toiminta, tyytyväiset asiakkaat sekä riittävä vakavaraisuus.

Helen-konsernin on tarkoitus tuottaa voittoa niin, että Helen Oy jakaa osinkona vähintään noin 50 % tuloksestaan (voitto ennen tilinpäätössiirtoja – maksettu tulovero).

Helen-konserni voi laajentaa liiketoimintaansa Suomessa, jos se on konsernin strategian ja kannattavan toiminnan sekä sille asetettujen talous-, ympäristö- ym. tavoitteiden kannalta perusteltua. Konserni voi strategisesti tärkeitä verkkojaan lukuun ottamatta luopua omistuksista, joiden säilyttäminen ei ole perusteltua konsernin strategian, kannattavan toiminnan ja ympäristötavoitteiden saavuttamisen kannalta. Helen-konsernin rakennetta voidaan muuttaa edellyttäen, että muutos on taloudellisesti ja strategisesti sekä kaupunkikonsernin ympäristötavoitteiden saavuttamisen kannalta perusteltu. Helsinki ei suunnittele Helenin omistuksesta luopumista.

27.02.2023

Muiden markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen omistajastrategioissa huomioitiin yleiset edellä kuvatut päivitykset sekä tarkennettiin tuottotavoitteita ja omistus- ja kehittämislinjauksia.

Helen Oy:n omistajastrategia on päivitetty vastaamaan konsernijaostossa 13.2.2023 hyväksytyjä ehdotuksia. Muilta osin tämä päätösesitys perusteluineen vastaa kaupunginhallituksen konsernijaoston esitystä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Finlandia-talo Oy omistajastrategia
- 2 Helen Oy omistajastrategia
- 3 Helsingin Satama Oy omistajastrategia
- 4 Kiinteistö Oy Kaapelitalo omistajastrategia
- 5 Metropolilab Oy omistajastrategia

Oheismateriaali

- 1 Finlandia-talo Oy omistajastrategia 2021
- 2 Helsingin Satama Oy omistajastrategia 2021
- 3 Kiinteistö Oy Kaapelitalo omistajastrategia 2021
- 4 Metropolilab Oy omistajastrategia 2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Finlandia-talo Oy

Helsingin Satama Oy

Kiinteistö Oy Kaapelitalo

Metropolilab Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 3

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 4

Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2023

Asia/19

Helen Oy

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 5
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 2

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 30.01.2023 § 9

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566